

Motion till riksdagen 2021/22:4406

av **Annika Hirvonen m.fl. (MP)**

med anledning av prop. 2021/22:94 Ökade möjligheter till grundläggande behörighet på yrkesprogram

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i skollagen (2010:800), med den ändringen att bilaga 2 till lagen ska ha den lydelse som framgår av bilagan till motionen.

Motivering

För Miljöpartiet är bildning för alla en självklar del av en jämlik skola. Miljöpartiet vill ge estetiska kunskaper större plats i utbildningen, från förskola till folkbildning. Vi backar därför inte från vårt krav om att estetiska ämnen ska återinföras på samtliga nationella gymnasieprogram. Därför bör bilaga 2 till skollagen (2010:800), som anger poängplan för gymnasieskolans nationella program, ha den lydelse som föreslogs i den tidigare propositionen (Ökade möjligheter till grundläggande behörighet på yrkesprogram och ett estetiskt ämne i alla nationella program, prop. 2017/18:184) i stället för nu liggande förslag till bilaga 2. Detta innebär att även ett estetiskt ämne som omfattar 50 gymnasiepoäng ska ingå bland de gymnasiegemensamma ämnena i alla nationella program i gymnasieskolan, utom i det estetiska programmet. Ämnet ska heta estetiska uttryck. På det estetiska programmet ska omfattningen av karaktärsämnena i stället ökas från 1 050 till 1 100 gymnasiepoäng.

För att ge utrymme för förändringen innebär förslaget också att gymnasiearbetets omfattning minskas från 100 gymnasiepoäng till 50 gymnasiepoäng. Därmed kan både det estetiska ämnet och gymnasiearbetet i omfattning jämföras med vissa av yrkesprogrammets gymnasiegemensamma ämnen, t.ex. historia, naturkunskap och religionskunskap.

Konsten och kulturen är viktiga hörnstenar i bildningen. Det intellektuella ramverk där kunskap och information får sitt sammanhang skapas delvis genom konsten och estetiken. Konst, kultur och estetik öppnar nya perspektiv som ger människan möjlighet

att utveckla sin syn på omvärlden. Eftersom konsten och kulturen, på samma sätt som språk, historia och humaniora i allmänhet, är en del av den bildning som ska vara till för alla kan inte kulturen begränsas till de estetiska programmen och till de elever som har ambitionen att göra konst och estetik till sin yrkeskarriär. Bildningen är viktig för alla elever.

Det är ingen slump att några av våra främsta forskningsinstitut i världen aktivt arbetar med att föra samman konstnärer och forskare för att skapa ny kunskap. Vår framtid handlar om att unga får redskapen att förstå och förändra världen, och där spelar de estetiska ämnena stor roll. Det vi lär oss i de estetiska ämnena hjälper lärandet i stort.

En stark kulturell bildning ger förmågan att förstå och kommunicera om det allra svåraste. Det behövs som mest i en tid där världen är under stor och snabb förändring. Under den borgerliga regeringstiden monterades kulturen i skolan ned. Förutsättningarna för kulturskolorna försämrades, och i gymnasiet tog man aktivt bort estetiska ämnen för de allra flesta elever.

När Miljöpartiet hade ansvar i regering investerade vi i stället stort i kulturskolan. För första gången någonsin utformades en samlad politik för en stark och likvärdig kulturskola i hela landet, där alla barn och unga kan få möjlighet att prova att stå på scen eller spela ett instrument.

Men när regeringen föreslog ett estetiskt ämne för alla gymnasieelever 2018 valde de borgerliga att stoppa detta tillsammans med Sverigedemokraterna. Det var inte främst ett nederlag för regeringen utan för alla gymnasieungdomar som därmed nekas möjligheten att komma i kontakt med olika kulturella uttryck och utveckla sina skapande talanger. Det drabbar så klart hårdast barn som växer upp i hem eller på platser där det är långt till närmaste konsertupplevelse eller teaterscen. Det är hög tid att åtgärda detta.

Bilaga: Förslag till ny lydelse av bilaga 2 till skollagen (2010:800):

Poängplan för nationella program i gymnasieskolan

Ämne

Gymnasiepoäng

Gymnasiegemensamma ämnen

Följande ämnen ska ingå i de nationella programmen med minst det antal gymnasiepoäng som anges här.

Yrkesprogram

Svenska eller svenska som andraspråk	300 ¹
Engelska	200 ²
Matematik	100
Idrott och hälsa	100
Estetiska uttryck	50
Historia	50
Samhällskunskap	50
Religionskunskap	50
Naturkunskap	50

Högskoleförberedande program

Svenska eller svenska som andraspråk	300
Engelska	200
Matematik	100/200/300 ³
Idrott och hälsa	100
Estetiska uttryck	50 ⁴
Historia	50/100/200 ⁵
Samhällskunskap	100/200 ⁶
Religionskunskap	50
Naturkunskap	100 ⁷

Karaktärsämnen

Ämnen som ger de nationella programmen deras karaktär ska ingå i dessa program med minst det antal gymnasiepoäng som anges här.

Yrkesprogram 1 500/1 600⁸

Högskoleförberedande program 950/1 050/1 100⁹

Individuellt val och gymnasiearbete

Individuellt val och gymnasiearbete ska ingå i de nationella programmen med minst det antal poäng som anges här.

Individuellt val	200
Gymnasiearbete	50
Summa gymnasiepoäng	2 500/2 700/2 800¹⁰

Annika Hirvonen (MP)

Anna Sibinska (MP)

Emma Hult (MP)

Camilla Hansén (MP)

Margareta Fransson (MP)

¹ Elever på barn- och fritidsprogrammet och vård- och omsorgsprogrammet får välja bort 100 gymnasiepoäng. På övriga program får eleverna välja bort 200 gymnasiepoäng.

² Elever på alla program, utom hotell- och turismprogrammet, får välja bort 100 gymnasiepoäng.

³ Estetiska och humanistiska programmen 100, ekonomi- och samhällsvetenskapsprogrammen 200 samt naturvetenskaps- och teknikprogrammen 300 gymnasiepoäng.

⁴ Ämnet estetiska uttryck ingår inte i estetiska programmet.

⁵ Teknikprogrammet 50, ekonomi-, samhällsvetenskaps- och naturvetenskapsprogrammen 100 samt estetiska och humanistiska programmen 200 gymnasiepoäng.

⁶ Ekonomiprogrammet 200 och övriga program 100 gymnasiepoäng.

⁷ Ämnet naturkunskap ingår inte i naturvetenskapsprogrammet och teknikprogrammet. I stället ingår som karaktärsämnen biologi, fysik och kemi i naturvetenskapsprogrammet och fysik och kemi i teknikprogrammet.

⁸ Barn- och fritidsprogrammet, hotell- och turismprogrammet och vård- och omsorgsprogrammet 1 500 och övriga yrkesprogram 1 600 gymnasiepoäng.

⁹ Ekonomiprogrammet 950, estetiska programmet och teknikprogrammet 1 100 samt humanistiska, samhällsvetenskaps- och naturvetenskapsprogrammen 1 050 gymnasiepoäng.

¹⁰ Högskoleförberedande program 2 500, barn- och fritidsprogrammet, hotell- och turismprogrammet och vård- och omsorgsprogrammet 2 700 och övriga yrkesprogram 2 800 gymnasiepoäng.